

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема

„ВЛИЯНИЕ НА ДИГИТАЛНИЯ МЕДИУМ ВЪРХУ СТЕНОПИСТА
ОТ СРЕДАТА НА 90-ТЕ ГОДИНИ НА 20. ВЕК
ДО ДНЕС – ХУДОЖЕСТВЕНИ ПРАКТИКИ“

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по научна специалност „Изкуствознание и изобразително изкуство“,

Автор на дисертационния труд: Николай Шушулов, редовен докторант

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

Факултет за изящни изкуства, Катедра „Стенопис“

Научен ръководител: проф. д-р Боян Добрев

Изготвил рецензията: проф. д-р Олег Николаев Гочев, катедра „Стенопис“,

Факултет по изящни изкуства, НХА, София

1. Данни за дисертанта

Николай Шушулов е възпитаник на специалност „Стенопис“, където се дипломира в курса на проф. Димо Заимов. Осъвременяването на цялостната концепция на многовековното изкуство на стенописта е дело, започнало веднага след големите промени в страната ни през 1989 г. с инициативата и активното участие на преподавателите и студентите в катедра „Стенопис“ към НХА. Дисертационният труд на Николай Шушулов е неделима част от многобройните научни изследвания на предишни и настоящи редовни докторанти към специалността, направили не само една разгърната панорамна картина на разнообразните възможности на широкспектърното изкуство на стенописта, но и разкриващи непрекъснато умножаващите се и разширяващи се негови нови територии и въздействия в архитектурното и въобще в социалното пространство днес.

2. Данни за докторантурата

Докторантурата по професионално направление 05.08.04 Изкуствознание и изобразително изкуство е проведена съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника на НХА за приложението му.

След задълбочено и обстойно обсъждане катедрения съвет на специалност „Стенопис“ прие единодушно дисертационния труд на редовен докторант Николай

Шушулов на тема „Влияние на дигиталния медиум върху стенописта от средата на 90-те години на 20. век до днес – художествени практики“ и даде ход на публична ѝ защита пред научно жури.

3. Данни за дисертацията и автореферата

Темата на дисертационния труд е актуална и дисертабилна.

Дисертацията е представена във вид и обем, съответстващи на изискванията и е завършена в предвидения срок. Тя съдържа всички необходими елементи на дисертационно изследване: Увод, Изложение развито в три глави и Заключение (180 стр.), Приноси (2 стр.), Библиография, състояща се от 42 заглавия от български и 26 заглавия от чужди автори (общо 67 в 5 стр.), Списък на 38 илюстрации (13 стр.).

В **увода** са представени целите, задачите и методологията на изследването, накратко е описано съдържанието на отделните глави, направен е критичен анализ на изкуствоведските издания по проблемите, разработени в дисертацията. Заявено е ясно, че изследването има за цел „да проучи, систематизира и анализира примери на съвременни художествени практики в полето на стенописта, реализирани като интеграция в архитектурната среда, като интервенция в публичното пространство и в пространството на галерията и музея.“

Въпреки направената уговорка в увода, защо не се налага обособяването на глава посветена на понятийния апарат липсата му е недостатък.

Понятийният апарат е важен не само за да изясни същността на ползваните термини и понятия, но и за да очертае така също техните граници, т.е. да стесни понякога твърде широкият им смислов диапазон до минимално необходимия обхват, визиран в научното изследване.

Използвам този момент в изложението си за да споделя някои разсъждения относно езика на настоящата дисертация, принадлежащ към начина на писане и в някои други дисертации напоследък, където са използвани голям брой чуждици и неологизми. Обикновено употребата им е необходима за да отличи стила на научното писане от всяко друго. Точно както в един език има различни нива, различаващи употребата му от едно, да го наречем условно „по-високо“ от останалите, отново условно казано – „по-ниски“ нива.

Научният стил има своя собствена своеобразна закодираност според терминологията, която ползва, както и смислов обхват на понятията, с които борави. Когато в текста изобилстват чуждестранни термини и понятия, понякога твърде многобройни дори в едно изречение, това затруднява схващането на смисъла му, което е следствие на факта, че тези чуждоезични и нахлули у нас (но и разпространили се навсякъде вследствие глобализацията) думи имат не едно или две, а много повече значения, тълкувания и нюанси най-вече заради

